

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่องความคิดเห็นของผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานเกี่ยวกับการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การเตรียมการก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารต่าง ๆ เกี่ยวกับแผนและนโยบายการจัดการศึกษานอกโรงเรียนด้านวิชาชีพ แนวทางการจัดการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ และการศึกษาการฝึกวิชาชีพแนวใหม่ ตลอดจนเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ เพื่อเป็นกรอบแนวคิดในการกำหนดขอบเขตและแนวทางการศึกษา

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดทั่วประเทศ จำนวน 73 จังหวัด โดยแยกออกเป็นดังนี้

1.1 ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริหาร ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดจันทวน 73 ศูนย์ รวม 292 คน

1.2 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ เจ้าหน้าที่ซึ่งปฏิบัติงานในการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจันทวน 73 ศูนย์ ซึ่งมีจำนวนประมาณ 250 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีเจาะจง (เชิดศักดิ์ โฆวาสินธุ์, 2522 : 118) จากผู้ที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงกับงานการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจันทวน ดังนี้

2.1 ผู้บริหาร ได้แก่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปฏิบัติการของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจันทวน 1 คน รวม 73 คน

2.2 เจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอาชีพของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดจันทวน 1 คน รวม 73 คน

3. การสร้างเครื่องมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม แบ่งเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยผู้วิจัยได้สร้างเป็นแบบเต็มคำและให้เลือกตอบ ได้แก่ เพศ อายุ สภาพการสมรส การศึกษา อายุราชการและระยะเวลาที่ปฏิบัติงานการศึกษานอกโรงเรียน

ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นที่มีต่อแนวทางการดำเนินงานการศึกษานอกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพในด้านวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย กระบวนการดำเนินงาน และกิจกรรมเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยผู้วิจัยได้สร้างคำถามเป็นแบบประมาณค่า (Rating Scale) กำหนดมาตราส่วนในการประมาณค่าในการวิจัยไว้ 5 ระดับ คือ

เห็นด้วยอย่างยิ่ง	= 5
เห็นด้วย	= 4
ไม่แน่ใจ	= 3
ไม่เห็นด้วย	= 2
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	= 1

ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และผลของการดำเนินงานการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ โดยสร้างคำถามเป็นแบบเลือกตอบ และให้เต็มข้อความ

3.2 วิธีสร้างเครื่องมือ

3.2.1 ผู้วิจัยศึกษาข้อมูลจากเอกสาร บทความ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาด้านวิชาชีพ ตลอดจนแนวทางการจัดการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ เพื่อกำหนดโครงสร้างของแบบสอบถามพร้อมทั้ง เขียนข้อคำถามในแบบสอบถาม

3.2.2 นำโครงสร้างของแบบสอบถามที่สร้างขึ้นไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจแก้ไขทางด้านเนื้อหาภาษาและสำนวนที่ใช้ในแบบสอบถามให้ชัดเจนและเข้าใจได้ดียิ่งขึ้น แล้วนำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา พร้อมทั้งวิจารณ์และข้อเสนอแนะจำนวน 6 ท่าน (รายละเอียดในภาคผนวก ก.) โดยผู้วิจัยได้กำหนดเกณฑ์การเลือกผู้ทรงคุณวุฒิดังนี้

- (1) เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านการวิจัย
- (2) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในงานการศึกษาออกโรงเรียน
- (3) เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในงานการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ

3.2.3 ปรับปรุงเนื้อหาและลักษณะของข้อคำถามในแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยให้ความชัดเจนและสมบูรณ์ยิ่งขึ้น แล้วจัดลำดับข้อคำถามใหม่ให้เป็นหมวดหมู่ และเรียงลำดับเป็นขั้นตอนให้ง่ายต่อการเข้าใจ และสะดวกต่อการตอบแบบสอบถามมากขึ้น ซึ่งมีคำถามทั้งสิ้นจำนวน 78 ข้อ โดยแบ่งเป็นตอนที่ 1 จำนวน 9 ข้อ ตอนที่ 2 จำนวน 46 ข้อ ตอนที่ 3 จำนวน 23 ข้อ

3.2.4 หลังจากปรับปรุงแบบสอบถามตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้ว ให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องอีกครั้ง แล้วจึงนำแบบสอบถามที่ได้แก้ไขปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ที่ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนกรุงเทพมหานคร และกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยผู้บริหารทดลองใช้กับระดับผู้อำนวยการและผู้ช่วยผู้อำนวยการ จำนวน 5 คน ส่วนเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทดลองใช้กับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานที่รับผิดชอบโดยตรงกับงานการศึกษาออกโรงเรียนเพื่อพัฒนาอาชีพ จำนวน 5 คน

3.2.5 ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามในส่วนของคำอธิบายของข้อคำถามในบางข้อ เพื่อให้สื่อความหมายได้ชัดเจนและง่ายต่อการเข้าใจมากยิ่งขึ้น แล้วให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบอีกครั้ง จึงนำไปใช้เก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

3.3 การหาความเที่ยงของเครื่องมือ ผู้วิจัยได้คำนวณค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม เฉพาะตอนที่ 2 โดยคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา ของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) หาค่าความเที่ยงได้ค่าความเที่ยง 0.92 (คูในภาคผนวก ข.)

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 หนังสือนั่งจากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อขอความร่วมมือและความสะดวกไปยังกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อให้ทางกรมการศึกษานอกเรียนออกหนังสือไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

4.2 นำแบบสอบถามส่งไปยังกลุ่มตัวอย่างทุกศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด จำนวน 73 ศูนย์ เป็นแบบสอบถามสำหรับผู้บริหาร 73 ฉบับ และแบบสอบถามสำหรับเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงาน จำนวน 73 ฉบับ รวมทั้งสิ้น 146 ฉบับ ผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนครั้งนี้ สำหรับแบบสอบถามของผู้บริหารได้รับกลับคืนทุกฉบับ จำนวน 73 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนแบบสอบถามของเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานได้รับกลับคืน จำนวน 71 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 97.26

5. การเตรียมการก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่เกี่ยวข้องได้มาจากแบบสอบถาม ได้มีการเตรียมการก่อนการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้

5.1 การบรรณาธิกรณข้อมูล ผู้วิจัยได้ตรวจแบบสอบถามทุกฉบับ เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องในการตอบแบบสอบถาม มีบางฉบับที่ข้อมูลไม่สมบูรณ์ ผู้วิจัยได้ติดต่อสอบถามไปยังศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์

5.2 การลงรหัส นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาลงรหัสในแบบสอบถามและแบบฟอร์ม

5.3 การวิเคราะห์ข้อมูลได้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Science) ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน กระทรวงศึกษาธิการ

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิเคราะห์ข้อมูลที่เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม นำมาแจกแจงความถี่ หาค่าร้อยละ (Percent) แล้วนำค่าร้อยละ ไปเสนอ เป็นตารางประกอบความเรียง

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ ความคิดเห็นของผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานทั้ง 4 ด้าน นำมาหาค่าเฉลี่ย (Arithmetic mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายจากค่าเฉลี่ย ซึ่งแบ่งเป็นดังนี้

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.00 - 1.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 1.50 - 2.49 หมายถึง ไม่เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 2.50 - 3.49 หมายถึง ไม่แน่ใจ

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 3.50 - 4.49 หมายถึง เห็นด้วย

ค่าเฉลี่ยระหว่าง 4.50 - 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง

3. วิเคราะห์ความแตกต่างของความคิดเห็นระหว่าง กลุ่มผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานโดยการทดสอบ (t - test)
4. วิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับสภาพการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และผลการดำเนินงาน ด้วยการแจกแจงหาความถี่และหาค่าร้อยละ (Percent) แล้วนำไปเสนอเป็นตารางประกอบความเรียง
5. วิเคราะห์ข้อมูลคำถามปลายเปิดเป็นรายชื่อ โดยการจัดคำตอบเป็นกลุ่มที่อยู่ในประเภทเดียวกัน แล้วสรุปรวบรวมเสนอในรูปของการบรรยาย